



CONCLUSIONS SUBSEU

Ajuntament de Sant Joan Despí

EDATISTA, JO?

9/3/2026

CENTRE DONES DESPÍ, SANT JOAN DESPÍ

COMISSIÓ DE TREBALL DEL CONGRÉS ON S'EMMARCA L'ACTIVITAT

Comissió Dones +65

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT (objectiu, què s'ha fet, participació, etc.)

La xerrada va ser l'acte central del Departament d'Igualtat i Polítiques LGTBI dins de la programació del 8 de març de Sant Joan Despí i es va dissenyar amb la voluntat d'oferir un espai de reflexió al voltant de l'edatisme i del context on es produeix aquesta desigualtat de gènere específica, així com d'analitzar i visibilitzar

algunes estratègies per afrontar-lo.

La ponència va ser a càrrec d'Anna Freixas Farré, gerontòloga feminista, escriptora i professora jubilada de la Universitat de Còrdoba. Després de la seva exposició, hi va haver un torn obert de paraula per a totes les assistents.

Van participar 75 persones (72 dones i 3 homes).

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

La xerrada va tenir per objectius:

- Visibilitzar el significat de l'edatisme a la nostra societat.
- Sensibilitzar sobre els seus aspectes més limitadors a la vida de les persones grans.
- Reflexionar al voltant de les múltiples formes en les quals es presenta l'edatisme per tal que puguem identificar les més subtils i ocultes.
- Plantejar algunes estratègies que poden servir per a enfrontar les múltiples i variades situacions edatistes.
- Fomentar el debat crític i la participació de la ciutadania.

CONCLUSIONS (principals idees i propostes)

Les persones grans d'avui han crescut envoltades de discursos discriminatoris davant una diversitat que ens enriqueix. Així, tot i que dones i homes pateixen aquestes discriminacions, hi ha diferències entre elles sobretot basades en el capital de cura (amb una alta càrrega negativa) i en els cànons de bellesa imposats: mentre els homes maduren, les dones envelleixen dedicant el seu temps als altres. És més, la idea de joventut eterna i del cos perfecte per mantenir l'atractiu provoca que les dones pateixin al llarg de la vida, afectant directament la seva autoestima. I per descobrir aquests paranys de la societat patriarcal és essencial fer ús de la teoria de la inversió (és a dir, si allò que se li atribueix a les dones s'exemplifica en els homes i queda ridícul o estrany, l'atribució és discriminatòria).

Les idees edatistes transmeses han estat vinculades a la pèrdua, a la por a la vellesa, al deteriorament, a la falta d'atractiu... Discursos encaminats a tenir als vells i velles sotmeses, i que alhora (amb la seva connexió amb el sistema capitalista) generen un profit econòmic a determinats sectors de la societat.

Concretament, les argumentacions edatistes més comunes són:



- **Les persones velles són una càrrega.** Cal tenir presents els beneficis que generen les persones velles: consum de productes, llocs de treball que generen, sosteniment de les cures i la vida...
- **Les persones velles són inactives.** Tanmateix, la majoria de persones velles necessiten aprendre a no fer res sense patir.
- **Envellir és emmalaltir.** Les persones tenim dolor tota la vida, és essencial construir una vellesa interessant, amb temes centrals a parlar, que incloguin la màxima diversitat de cossos i experiències.
- **Infantilització en l'àmbit de la salut.** Se les anomena "àvia o avi"; els doctors parlen amb l'acompanyant; es minimitza la seva simptomatologia donant a entendre que hi ha certs tractaments que ja no són necessaris per l'edat que tenen; o la menopausa/climateri és "allò que ho tapa tot".
- **Les persones velles no són atractives.** Les persones grans no estan de "cacera" tot el dia, tenen altres interessos també. I actualment s'estan construint nous referents de persones amb un cos vell que els agrada.
- **Les persones grans són asexuals.** Tot i això, les dones són autònomes sexualment fins l'últim dia.
- **Són incompetents.** Prejudici vinculat a la idea de deteriorament.
- **Són poc interessants.** En general, les persones velles no tracten situacions o temes importants, i tot allò del que no es parla evoca a la indiferència i la ignorància.
- **Què jove que et veig!** Jove ja no ho sóc, em veus bé!
- **Negació o ocultació de l'edat.** Reforçant la idea de la joventut com un component positiu i reconegut socialment i invisibilitzant l'expertesa i la maduresa de les persones.
- **Es fan polítiques públiques per matar el temps.** En moltes ocasions es programen activitats que serveixen per distreure i no pas generar contingut de les necessitats reals i demandes de les persones grans. De què serveix tenir temps si no tenim tema?

I vinculades a tota les informació anteriors, han sorgit les següents conclusions:

- Tota transformació social prové d'un canvi individual.
- Actualment les persones velles viuen en millors condicions de salut i coneixements que generacions passades, però l'antiedat contribueix a l'edatisme.
- Cal invertir en el benestar de la gent gran perquè és el futur de tothom.
- Als 30 anys caldria plantejar-se "quina vella/vell vull ser i què necessito per ser-ho" per planificar una vida i vellesa digna, així com posar en valor altres etapes vitals diferents a la joventut.
- És necessari validar l'expertesa per tal d'enriquir la societat.
- Fer xarxa entre les persones velles per tenir respostes ràpides que confrontin a l'edatisme que patim en al quotidià.
- Cal erradicar certs usos del llenguatge (per exemple "tercera edat") perquè la



vellesa té diferents fases i actualment inclou la necessitat de noves reflexions.

- El matrimoni empobreix a les dones: pèrdua del patrimoni en contrapartida amb el temps dedicat a les cures al llarg de la vida.
- Cal organitzar socialment, i a través de les polítiques públiques, una vellesa de qualitat.
- En èpoques de crisi qui sosté la vida són les pensions.

